

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de
                  procedureregels voor de subsidiëring van infrastructuur van
                  ziekenhuizen**

Definitieve goedkeuring na advies Raad van State

Bijlagen:

- het ontwerp van besluit;
- advies 61.652/3 van de Raad van State van 10 juli 2017.

1. Inhoudelijk

A. ALGEMENE TOELICHTING

a. Situering

Dit ontwerp van besluit bepaalt de procedureregels voor de toepassing van het BVR betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen. Dit laatste besluit beoogt de invoering van een nieuw financieringsmodel voor ziekenhuisinfrastructuur. Het model bestaat uit een instandhoudingsforfait en een strategisch forfait die worden toegekend voor onbepaalde duur. De toekenning van een instandhoudingsforfait met een correctie voor de subsidiestromen van de vorige financieringssystemen (VIPA-gebruikstoelagen en BFM) gebeurt automatisch en zonder specifieke aanvraagprocedure. Voor het strategisch forfait moet normaliter een goedkeuringsprocedure worden doorlopen waaronder een zorgstrategische toets.

Het ontwerpbesluit werd door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd op 2 juni 2017 (VR PV 2017/12 – punt 0037; VR 2017 0206 DOC. 0547/1 en DOC. 0547/2). Daarbij werd de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin ermee gelast over het ontwerp het advies van de Raad van State in te winnen.

b. Inhoud

De procedure voor het strategisch forfait is gebaseerd op de eerdere goedkeuringsprocedure met betrekking tot VIPA-gebruikstoelagen voor ziekenhuisinvesteringen.

De initiatiefnemer dient een aanvraag tot goedkeuring van een masterplan en tot het verkrijgen van een akkoord strategisch forfait in (art. 7-9). Er gebeurt een eerste evaluatie door het Fonds dat de nodige adviezen opvraagt, waarna de aanvraag op een coördinatiecommissie wordt geagendeerd. De commissie maakt een advies op dat wordt voorgelegd aan de minister. De minister beslist over het verlenen van het akkoord strategisch forfait. Binnen twee jaar na het akkoord strategisch forfait moet de aanvrager het bevel tot

aanvang voor de werken geven of de bestelling plaatsen (art. 11-13). Het is mogelijk een wijziging van het akkoord strategisch forfait aan te vragen (art. 14). Tijdens de werken kan er steeds een controle van de conformiteit met het akkoord strategisch forfait worden uitgevoerd (art. 16-17). Ten vroegste op 1 januari van het kalenderjaar vóór het jaar van ingebruikname van de infrastructuur kan de aanvrager de opstartbeslissing voor het toekennen van het strategisch forfait aanvragen. (art. 15). De minister neemt deze beslissing (art. 18). Na de ondertekening van de opstartbeslissing door de minister stelt de leidend ambtenaar van VIPA jaarlijks het bedrag van het strategisch forfait vast. De aanvrager kan bezwaar aantekenen tegen de berekening van het bedrag strategisch forfait (art. 19). Het jaar na de ingebruikname gebeurt er een eindevaluatie (art. 21).

Ook een tweestapsprocedure is mogelijk met de aanvraag voor een voorlopig akkoord strategisch forfait en nadien een akkoord strategisch forfait (art. 10). De tweestapsprocedure beoogt het faciliteren van de subsidiëring van projecten die onder de vorm van een publiek - private samenwerking (of DBFM) worden opgezet en uitgevoerd en waarbij de voorziening niet noodzakelijk als bouwheer van het project optreedt. Daarnaast is het mogelijk om een project met volledige autofinanciering te realiseren zonder een voorafgaand akkoord strategisch forfait (art. 22).

Wat het strategisch forfait betreft, wordt verder bepaald dat er in principe binnen een periode van 20 jaar volgend op de ingebruikname van een infrastructuur die door het VIPA werd gesubsidieerd, voor die infrastructuur geen akkoord strategisch forfait kan worden verkregen, tenzij voor een herconditionering van die infrastructuur waartoe gewijzigde regelgeving noopt (art. 23). Daarnaast zijn er nog enkele toezichts- en sanctiebepalingen (art. 24-25) en een bepaling over het elektronisch verzenden van stukken en informatie (art. 26).

De procedureregels voor het instandhoudingsforfait zijn beperkt (art. 27-28). De uitbetaling van het instandhoudingsforfait verloopt immers automatisch: een ziekenhuis moet hiervoor geen aanvraag indienen. Het jaarlijks instandhoudingsforfait wordt in één keer uitbetaald. De berekening wordt meegedeeld aan het ziekenhuis dat bezwaar kan aantekenen tegen de berekening vooraleer het bedrag wordt uitbetaald.

Om de regeling betreffende de investeringssubsidies te conformeren aan de staatssteunregels en meer bepaald aan het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, zijn in het ontwerp van besluit een aantal regels opgenomen die zowel op het strategisch forfait als op het instandhoudingsforfait betrekking hebben (art. 29-32). Die artikelen vormen in het licht van voormeld besluit 2012/21/EU een aanvulling van de bepalingen van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen.

Ten slotte zijn er nog overgangs- en slotbepalingen (art. 33-34).

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.

Dit artikel bevat de definities. De meeste definities zijn overgenomen uit het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen. Het begrip "aanvrager" is uitsluitend van toepassing met betrekking tot het strategisch forfait. Een aanvrager is dan een rechtspersoon die een erkend ziekenhuis exploiteert en die voor dat ziekenhuis een aanvraag tot het verkrijgen van een strategisch forfait indient. Uit artikel 1 en 15 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen blijkt dat een ziekenhuis moet worden uitgebaat door een rechtspersoon. De uitbatende rechtspersonen die een aanvraag strategisch forfait kunnen indienen, worden nader gepreciseerd in artikel 8, 6°, van het ontwerp.

Artikel 2.

De basisregels met betrekking tot het strategisch forfait en het instandhoudingsforfait liggen vevat in het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen. In voorliggend ontwerp van besluit liggen de procedureregels vevat voor de aanvraag en de toekenning van het strategisch forfait, alsook voor de vereffening, het toezicht op de aanwending en de eventuele terugvordering van het strategisch forfait en het instandhoudingsforfait.

Hoofstuk 2. Proceduregels betreffende het strategisch forfait

Afdeling 1. Algemene voorwaarden

Artikel 3-4.

Het is voldoende dat de aanvrager beschikt over een genotsrecht op de grond voor een periode van minstens 25 jaar. Als tegengewicht mag er geen verboden verwantschap bestaan tussen de aanvrager en de eigenaar van de grond of diegene die zakelijke rechten heeft op de grond waarop het project wordt voorzien. Dit om misbruiken in de praktijk te voorkomen. Met de loskoppeling van eigendom van de grond en van de infrastructuur moet er immers vermeden worden dat er subsidies worden toegekend aan rechtspersonen, die weliswaar een erkend ziekenhuis uitbaten, doch waarbij de vergoeding die deze rechtspersonen betalen aan derden voor het gebruik van de infrastructuur en/of de in dit verband geleverde prestaties onredelijk hoog zijn in verhouding tot de waarde van de door deze derden geleverde prestaties. In het bijzonder wordt gedacht aan het afleiden van subsidiegelden van exploitatievennootschappen naar "verwante" of "verbonden" patrimoniumvennootschappen.

De aanvrager en de eigenaar van de grond waarop een project wordt voorzien of de aanvrager en de houder van de zakelijke rechten op de grond waarop een project wordt voorzien, worden geacht een ongeoorloofde verwantschapsband te hebben wanneer de eigenaar van de grond of de houder van de zakelijke rechten op de grond een natuurlijke persoon is of een handelsvennootschap met rechtspersoonlijkheid in de zin van artikel 2, §2, van het Wetboek Vennootschappen en indien de ene rechtstreeks of onrechtstreeks de bevoegdheid in rechte of in feite heeft om bij de andere een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van de leden van het bestuursorgaan of op de oriëntatie van het beleid. Om de controle op deze voorwaarden te kunnen doen, moet het aanvraagdossier tot het bekomen van een akkoord strategisch forfait de daartoe vereiste bewijsstukken bevatten. De regeling met betrekking tot de ongeoorloofde verwantschapsband is ontleend aan de VIPA-procedureregelingen (o.a. het BVR van 18 maart 2011 tot regeling van de alternatieve investeringsubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, artikel 4).

Bij de aanvraag van een akkoord strategisch forfait moet de aanvrager aantonen dat hij financieel in staat is om de kosten van de investering, waarvoor het strategisch forfait wordt aangevraagd, te dragen tijdens de bouwperiode zonder de continuïteit van de door het ziekenhuis verstrekte zorgverlening in het gedrang te brengen. Het strategisch forfait wordt immers pas toegekend vanaf het jaar van de ingebruikname van de infrastructuur.

Afdeling 2. Bouwfysische, technische en kwalitatieve normen voor de investeringen

Artikel 5.

Met de algemene bouwfysische, technische en kwalitatieve normen worden in elk geval de volgende normen bedoeld:

- 1° de regelgeving over de brandveiligheid;
- 2° de regelgeving over de toegang van gehandicapten tot gebouwen die toegankelijk zijn voor het publiek;
- 3° de regelgeving over de eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat voor gebouwen en tot invoering van een

energieprestatiecertificaat;
4° het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties;
5° de typebestekken, opgesteld door het Vlaams Ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken;
6° de regelgeving over de stedenbouw en de ruimtelijke ordening;
7° de regelgeving over de milieuvergunningen;
8° indien van toepassing, de regelgeving houdende integratie van kunstwerken in gebouwen van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap behoren. De woorden 'indien van toepassing' zijn te verklaren doordat in het geval van DBFM de regelgeving houdende integratie van kunstwerken niet van toepassing is. Het is immers in dergelijk geval niet het ziekenhuis zelf dat optreedt als bouwheer om een gebouw op te richten, uit te breiden of te herconditioneren.

Artikel 6.

Hierin worden de voorwaarden inzake toegankelijkheid ingeschreven naar analogie met de erkenningsvoorwaarden die vanaf 1 januari 2017 van toepassing zijn voor de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf.

Afdeling 3. Aanvraag van het strategisch forfait

Artikel 7.

Deze goedkeuringsprocedure is gebaseerd op de eerdere goedkeuringsprocedure onder de regelgeving van de vroegere alternatieve financiering (BVR van 18 maart 2011 tot regeling van de alternatieve investeringssubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden) en is ook waar mogelijk gelijklopend aan de huidige klassieke procedure bij VIPA (BVR van 8 juli 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden).

Die goedkeuringsprocedure is niet van toepassing voor "bouwkalenderprojecten" waarvoor met toepassing van artikel 14 of 15 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van de ziekenhuizen een strategisch forfait wordt aangevraagd. Op die aanvraag is de procedure, vermeld in artikel 14, tweede lid, van dat ontwerpbesluit van toepassing.

Artikel 8-9.

Artikels 8 en 9 regelen de dossiersamenstelling.

Punt 6°: Aangezien ook het UZ Gent aanspraak moet kunnen maken op het strategisch forfait, moet ook worden verwezen naar de regelgeving die betrekking heeft op de re-integratie van het UZ Gent in de Universiteit Gent.

Artikel 10.

Dit artikel regelt de mogelijkheid om eerst een voorlopig akkoord strategisch forfait te vragen waarna een (definitief) akkoord strategisch forfait kan worden gevraagd. Zo is het mogelijk om met een andere bouwformule de geplande investeringen te ontwerpen en/of bouwen en/of financieren en/of onderhouden (DBFM) dan de traditionele bouwformule om als aanvrager zelf het bouwheerschap op te nemen. In de eerste stap wordt het voorlopig akkoord gevraagd over het project dat de aanvrager in de markt zal zetten. Indien er vanuit de wetgeving of vanuit het VIPA fundamentele bezwaren zouden zijn t.o.v. het project en de projectaanpak, dan kan het VIPA dat namelijk zo vroeg mogelijk signaleren aan de aanvrager. Aldus wordt vermeden dat er nodeloos veel energie zou worden gestoken in het afsluiten van het DBF(M)-contract. De aanvrager heeft dan meer zekerheid dat het project dat aan het voorlopig akkoord voldoet en dat hij in de markt zet, aan de gestelde vereisten kan beantwoorden en kan toegewezen worden. In de tweede stap - de aanvraag voor het (definitief) akkoord strategisch forfait - wordt het concrete voorstel van uitwerking van het project beoordeeld.

Afdeling 4. Onderzoek van de aanvraag, beslissing en betaling

Artikel 11-14.

De goedkeuringsprocedure verloopt naar analogie met de procedure alternatieve investeringssubsidies en de huidige klassieke VIPA-procedure.

Artikel 15.

Eens het akkoord strategisch forfait werd verleend kunnen de werken worden gestart. Ten vroegste vanaf 1 januari van het jaar vóór het jaar van ingebruikname van de infrastructuur en ten laatste op 31 december van het jaar voorafgaand aan het jaar van de ingebruikname kan de aanvrager de opstartbeslissing voor het toekennen van het strategisch forfait aanvragen.

Het strategisch forfait wordt toegekend volgens de berekeningswijze van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen vanaf de datum van ingebruikname.

Artikel 16.

Dit artikel regelt de evaluatie tijdens de werken en de evaluatie na de ingebruikname van de infrastructuur. Het bepaalt welke stukken aan het VIPA moeten worden bezorgd, al dan niet op vraag van het VIPA, en welke documenten ter beschikking moeten worden gehouden. Die regeling is gelijkaardig aan de eerdere procedure alternatieve investeringssubsidies en aan de huidige klassieke VIPA-procedure.

Artikel 17.

Er kunnen tijdens de uitvoering van de investeringswerkzaamheden steeds controles worden uitgevoerd door het VIPA of door personeelsleden die ter beschikking staan van het VIPA. Na de ingebruikname van de infrastructuur maakt het VIPA een opstartevaluatie.

Artikel 18.

Dit artikel regelt de opstartbeslissing over de toekenning van het strategisch forfait.

Artikel 19.

Het strategisch forfait wordt na de ondertekening van de opstartbeslissing door de minister jaarlijks betaald. De berekening van het strategisch forfait wordt jaarlijks opgesteld volgens het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen en volgens artikel 20 van dit ontwerp van besluit. De berekening wordt voorgelegd aan de aanvrager die de mogelijkheid heeft daartegen bezwaar aan te tekenen.

Artikel 20.

Dit artikel bevat nadere regels met betrekking tot berekening van het strategisch forfait ter aanvulling van de regels die vervat liggen in het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen.

Artikel 21.

Het jaar na de ingebruikname van de infrastructuur wordt een eindevaluatie uitgevoerd.

Artikel 22.

Heeft betrekking op de realisatie van een project met volledige autofinanciering zonder voorafgaand akkoord strategisch forfait. Het bevel tot aanvang van de werken kan worden gegeven of de bestelling kan worden geplaatst nadat de aanvrager het gunstig advies van de coördinatiecommissie heeft ontvangen.

Afdeling 5. Bijzondere bepaling

Artikel 23.

In de periode voorafgaand aan het akkoord strategisch forfait kan er voor eenzelfde project geen VIPA-investeringsubsidie zijn ontvangen. Er is wel een uitzonderingsmogelijkheid voor een noodzakelijke herconditionering.

Afdeling 6. Toezicht en sancties

Artikel 24.

Dit artikel regelt het toezicht op de overeenstemming van de investering waarvoor het strategisch forfait wordt verleend, met de bouwfysische, technische en kwalitatieve normen, alsook het toezicht op het gebruik van de infrastructuur in kwestie.

Artikel 25.

Dit artikel heeft betrekking op het principiële verbod van vervreemding, bezwaring met een zakelijk of genotsrecht of bestemmingswijziging van de goederen waarvoor het strategisch forfait wordt toegekend gedurende de periode die is vermeld in artikel 3 (periode gedurende welke men over het genotsrecht moet beschikken om aanspraak te kunnen maken op het strategisch forfait). Het legt ook de verplichting op om tijdens die periode de infrastructuur als een goede huisvader te beheren. Eenzelfde regeling stond steeds in eerdere VIPA-regelgeving van de procedure alternatieve investeringssubsidies en geldt ook bij de huidige klassieke VIPA-procedure.

Artikel 26.

Het artikel verplicht de aanvrager van een strategisch forfait om stukken en informatie met betrekking tot dat forfait elektronisch te bezorgen aan het VIPA of aan het agentschap Zorg en Gezondheid, naargelang van het geval. Plannen moeten, naast elektronisch, ook in tweevoud op papier worden bezorgd.

Hoofdstuk 3. Procedureregels betreffende het instandhoudingsforfait

Artikel 27.

Het instandhoudingsforfait wordt in één keer uitbetaald in het jaar waarop het betrekking heeft.

De parameters die gebruikt werden bij de opmaak van het model werden geactualiseerd op basis van de beschikbare gegevens. De diverse gegevensbronnen die gebruikt werden om het instandhoudingsforfait van 2017 te bepalen werden praktisch vertaald in het besluit zodat duidelijk is voor de ziekenhuizen welke gegevens ook in de toekomst gebruikt zullen worden voor de berekening van het instandhoudingsforfait.

Omdat wordt bepaald dat het infrastructuurforfait zal worden betaald in het jaar waarop het betrekking heeft en niet meer in het eerste semester van dat jaar, is de bepaling van artikel 33 van het principiële goedgekeurde ontwerp zonder betekenis geworden en wordt ze weggelaten. Die bepaling voorzag dat het instandhoudingsforfait 2017 in het tweede semester van dat jaar zou worden betaald.

Artikel 28.

De berekening van het instandhoudingsforfait wordt bezorgd en tegen die berekening kan bezwaar worden aangetekend. De termijn van 30 dagen om een bezwaar in te dienen is een vervaltermijn.

Hoofdstuk 4. Gemeenschappelijke bepalingen voor het strategisch forfait en het instandhoudingsforfait

Dit hoofdstuk moet worden gelezen in het licht van de staatssteunregels. Om in overeenstemming te zijn met het Besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de

openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen – en bijgevolg om vrijgesteld te zijn van aanmelding bij de Europese Commissie – zou(den) de regeling(en) waarbij een onderneming met een dienst van algemeen economisch belang wordt belast waarvoor door de overheid compensatie wordt verleend, de volgende vermeldingen moeten bevatten: de inhoud en de duur van de openbaredienstverplichtingen; een beschrijving van het compensatiemechanisme en de parameters voor berekening, monitoring en herziening van de compensatie; regelingen om eventuele overcompensatie te vermijden en terug te vorderen; een expliciete verwijzing naar het Besluit 2012/21/EU. De vermeldingen die door het genoemde besluit van de Commissie zijn vereist liggen deels vervat in het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen en voor een ander deel in de artikelen van dit hoofdstuk 4.

In artikel 2 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen wordt voor de investeringssubsidies expliciet verwezen naar het Besluit 2012/21/EU. Ook worden in dat artikel de openbaredienstverplichtingen beschreven die aan de ziekenhuizen worden opgelegd en waarvoor ze onder andere met de investeringssubsidies worden gecompenseerd: die openbaredienstverplichtingen vloeien voort uit de basisziekenhuisopdracht van het ziekenhuis met toepassing van de geldende federale en Vlaamse regelgeving, waaronder het Kwaliteitsdecreet van 17 oktober 2003. In bijlage 3 bij voormeld ontwerpbesluit wordt de berekening van de infrastructuurforfaits verduidelijkt. Volgens artikel 6, derde lid, artikel 7, tweede lid, artikel 9, derde lid, artikel 10, tweede lid, en artikel 14, vierde lid, van voormeld ontwerpbesluit kan de Vlaamse Regering de bedragen van de parameters wijzigen en kan zij het percentage van de intrestvergoeding aanpassen in functie van de evolutie van het algemeen rentepeil. De jaarlijkse subsidiebedragen zullen worden aangepast in functie van de wijziging van het aantal bedden, plaatsen of eenheden (artikel 7, vierde lid, en artikel 11, derde lid, van voormeld ontwerpbesluit).

De andere bepalingen waarbij wordt tegemoetgekomen aan Besluit 2012/21/EU liggen vervat in artikel 29 tot en met 32 van dit ontwerp van besluit.

Artikel 29.

Daarin wordt bepaald dat, wat de duur van de openbaredienstverplichtingen betreft waarmee (de exploitant van) een ziekenhuis is belast, minstens elke tien jaar een grondige controle van het ziekenhuis wordt uitgevoerd waarbij nagegaan wordt of het ziekenhuis nog steeds voldoet aan alle voorwaarden voor het vervullen van de openbaredienstverplichtingen waarmee het is belast. Die controle zal uitmonden in een uitdrukkelijk standpunt van de overheid. Als de voorwaarden niet zijn nageleefd en de erkenning wordt ingetrokken, is er geen sprake meer van een belasting met een dienst van algemeen economisch belang in de zin van Besluit 2012/21/EU, mogen de investeringssubsidies niet verder worden uitgekeerd en moet een afrekening gebeuren met betrekking tot de ontvangen subsidies. Als integendeel het ziekenhuis aan de voorwaarden beantwoordt, blijft het ziekenhuis verder belast met de dienst van algemeen economisch belang voor een nieuwe periode van maximaal tien jaar.

Artikel 30.

Wat de monitoring en de herziening van de compensatie betreft, worden de ziekenhuizen verplicht om, met behoud van de boekhoudkundige verplichtingen die hen zijn opgelegd bij en krachtens artikel 83 tot en met 85 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, een gescheiden boekhouding te voeren die het mogelijk maakt om jaarlijks na te gaan of de toegekende investeringssubsidies uitsluitend aangewend worden voor de financiering van kosten die verband houden met investeringen in infrastructuur die voor het beheer van de dienst van algemeen economisch belang noodzakelijk zijn en of deze compensatie al dan niet hoger is dan de netto-kosten ervan (kosten minus inkomsten), rekening houdende met prefinanciering en reserveopbouw met het oog op toekomstige investeringen.

Artikel 31.

Dit artikel (artikel 26 van het principiële goedgekeurde ontwerp) somt in het tweede en derde lid de gevallen op waarin het strategisch forfait zal worden teruggevorderd. Die bepalingen vereisen geen verdere toelichting.

Daarnaast zal er terugvordering van het strategisch forfait en het instandhoudingsforfait zijn conform artikel 13 van de "algemenebepalingenwet" van 16 mei 2003 voor zover daartoe aanleiding bestaat op basis van de afrekening, waarvan sprake is in artikel 29, tweede lid, of op basis van de resultaten van een boekhoudkundige controle als vermeld in artikel 30, eerste lid, van het ontwerp. Aldus wordt gevolg gegeven aan het advies van de Raad van State (opmerkingen 9, 10 en 12).

Artikel 32.

Om controle door de Europese Commissie mogelijk te maken moeten de ziekenhuizen documenten die verband houden met de uitvoering van de openbaardienstverplichtingen, inclusief documenten betreffende de investeringssubsidies, ter beschikking houden van het VIPA.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 33.

De datum van inwerkingtreding van het besluit waarvan het ontwerp voorligt, wordt afgestemd op die van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van de ziekenhuizen.

Artikel 34.

Dit artikel vereist geen verdere toelichting.

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG EN ADVIEZEN

2.1 Budgettaire weerslag

Dit ontwerp van besluit bevat alleen procedureregels die nodig zijn voor de toepassing van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen. Het gaat dus louter om procedurele regelgeving. Eventuele wijzigingen op het vlak van personeelsinzet zullen opgevangen worden binnen de beschikbare kredieten.

2.2 Advies IF

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 4 mei 2017.

Om tegemoet te komen aan de opmerking bij artikel 7, is in dat artikel expliciet bepaald dat de artikelen 8 tot en met 14 niet van toepassing zijn op de bouwkalenderprojecten die zijn vermeld in artikel 14 en 15 van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen.

Als gevolg van de herformulering van artikel 30 is de opmerking bij dat artikel zonder voorwerp geworden.

2.3. Begrotingsakkoord

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd verleend op 31 mei 2017 op voorwaarde dat de kost van eventuele bijkomende personeelsleden opgevangen wordt binnen de beschikbare kredieten en er verder onderzoek wordt gedaan om de gehanteerde parameters en prijzen (o.a. kost bed, dialyse, kosten verschillend volgens type ziekenhuis) grondig te evalueren en de gevolgen voor beide forfaits voor te leggen aan de Vlaamse Regering.

Aan deze voorwaarden wordt tegemoet gekomen. Wat de tweede voorwaarde betreft kan verwezen worden naar hoofdstuk 1.A.d. van de nota aan de Vlaamse Regering bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Deze procedure betreft alleen lokale besturen voor zover ze een ziekenhuis exploiteren. Ze vormt geen bijkomende procedure maar ze komt in de plaats van vroegere procedure alternatieve financiering met vrijwel analoge bepalingen. Er is dus geen impact.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Er is geen directe weerslag op het personeelsbestand van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Reguleringsimpactanalyse

De procedure werd volledig afgestemd op de huidige klassieke VIPA-procedure. Die klassieke procedure werd eerder aangepast en de elementen van de vroegere alternatieve financiering werden overgenomen.

Aangezien het een loutere procedurele regeling betreft, is geen RIA vereist.

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het ontwerp van besluit werd zoveel mogelijk aangepast aan het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2017/121 van 21 april 2017.

6. ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Op 10 juli 2017 heeft de Raad van State advies 61.652/3 over het ontwerp van besluit uitgebracht. Aan dat advies wordt als volgt gevolg gegeven:

- in de aanhef van het ontwerpbesluit wordt de verwijzing artikel 30 van het decreet van 20 maart 2009 houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin weggelaten zoals voorgesteld in opmerking 3.2 van het advies.

- wat opmerking 4 en 5 van het advies betreft: het advies van het raadgevend comité bij het agentschap Zorgen Gezondheid kan niet worden ingewonnen omdat dat comité nog niet operationeel is. Wel hebben zowel de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (op 12 mei 2017) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (op 9 mei 2017) advies uitgebracht over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen. Aldus hebben ze zich kunnen uitspreken over de basisregels van de subsidiëring van die infrastructuur. In dat ontwerpbesluit en de bijbehorende nota aan de Vlaamse Regering wordt op meerdere plaatsen verwezen naar het voorliggende ontwerp van besluit (o.a. in artikel 2, eerste lid en artikel 14, tweede lid, van het ontwerpbesluit en op blz. 4, 5 en 6 van de nota). Voor zover die adviesorganen dat nodig of wenselijk hadden gevonden, hadden ze voorliggend ontwerpbesluit en de bijbehorende nota, waarnaar dus werd

verwezen, kunnen opvragen om ze te betrekken bij hun adviesverlening over het andere ontwerpbesluit. Ze hebben de tekst van voorliggend ontwerpbesluit, dat in essentie procedurele bepalingen bevat, echter niet opgevraagd. Overigens is de goedkeuringsprocedure voor het strategisch forfait vrijwel analoog met de huidige VIPA-procedure alternatieve financiering, wat in de nota bij het andere ontwerpbesluit (blz. 1) werd meegedeeld aan bovengenoemde adviesraden.

- precies omdat voorliggend ontwerpbesluit hoofdzakelijk procedurele bepalingen bevat, is het niet aangewezen tegemoet te komen aan opmerking 7 van het advies, waarin wordt gepleit voor een aanvulling van het opschrift. Op die manier blijft ook het onderscheid tussen beide ontwerpbesluiten duidelijk wanneer ze moeten worden geciteerd.

- artikel 4 van het ontwerp van besluit bevat een lijst van gevallen waarin een onweerlegbaar vermoeden geldt dat er een ongeoorloofde verwantschapsband bestaat tussen de aanvrager van het strategisch forfait en de eigenaar of de houder van zakelijke rechten op de grond waarop het project wordt uitgevoerd. In opmerking 8 van het advies wordt gevraagd of niet moet worden gekozen voor een weerlegbaar vermoeden. Nu lijkt er geen reden om de voorstelde regeling te wijzigen. De regeling wordt immers al jaren toegepast bij de toekenning van alternatieve investeringssubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (BVR 18 maart 2011). De praktijkervaring leert dat die regeling voor de toekenning van alternatieve investeringssubsidies nog steeds opportuun is en tot op heden heeft ze geen aanleiding gegeven tot noemenswaardige problemen.

- zoals in opmerkingen 9 en 10 van het advies gevraagd, wordt in artikel 26 van het principieel goedgekeurde ontwerpbesluit, dat artikel 31 van het voorliggende ontwerp is geworden, naar artikel 13 van de "algemenebepalingenwet" van wet van 16 mei 2003 verwezen, waarbij met het oog op de terugvordering van de investeringssubsidies de link wordt gelegd met de afrekening die gebeurt bij de beëindiging van de openbardienstverplichting, zoals bepaald in artikel 29, tweede lid, en met de boekhoudkundige controle die plaatsvindt met toepassing van artikel 30, eerste lid, van het ontwerp.

- waar volgens opmerking 11 van het advies het tweede lid van artikel 28 (artikel 29 van het principieel goedgekeurde ontwerpbesluit) beter zou worden weggelaten, lijkt die bepaling toch nuttig. Artikel 28, eerste lid, voorziet in een bezwaarmogelijkheid als de exploitant van het ziekenhuis niet akkoord gaat met de jaarlijkse berekening van het instandhoudingsforfait. De bezwaartermijn bedraagt dan 30 dagen na ontvangst van de berekening. Het tweede lid stelt dat als niet tijdig bezwaar wordt aangetekend, de exploitant van rechtswege vermoed wordt akkoord te gaan met de berekening van het instandhoudingsforfait. Die bepaling maakt dat de bezwaartermijn een vervaltermijn is en geen termijn van orde die zou kunnen worden overschreden. Nu is een termijn van 30 dagen geen onredelijke termijn om een berekening na te kijken en, als de berekening niet correct is, daartegen te ageren. Bovendien wordt zekerheid geboden aan het VIPA dat na verloop van de termijn een berekend instandhoudingsforfait niet meer zal worden betwist.

- onder opmerking 12 – bij artikel 30 van het principieel goedgekeurde ontwerpbesluit, dat artikel 29 van voorliggende ontwerp is geworden – verwijst het advies naar de opmerkingen 5.2.1 en 5.2.2 van advies 61.651/3 van 10 juli 2017 bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen. Er zou voortdurend moeten worden opgevolgd of voldaan is aan de voorwaarden van het besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011,

waarbij niet alleen moet worden nagegaan of de ziekenhuizen nog steeds voldoen aan de voorwaarden met betrekking tot de openbaredienstverplichtingen, maar ook of de vervulling van de openbaredienstverplichtingen nog steeds hetzelfde niveau van compensatie vereist. En ook al is een zekere mate van prefinanciering en reserveopbouw met het oog op toekomstige nieuwe investeringen – waardoor investeringsprojecten die al volledig afgeschreven zijn blijvend in aanmerking zouden komen voor het volledige bedrag van het strategisch forfait -, toch valt niet uit te sluiten dat de voortgezette toekenning van investeringssubsidies voor één project uit het goedgekeurde masterplan, wordt benut voor de financiering van andere projecten binnen dat masterplan. Er zou dan moeten worden voorzien in een verrekenmechanisme zodat het gedeelte van het nieuwe project dat geprefinancierd wordt met (een deel van) het strategisch forfait dat verder wordt toegekend na de afschrijvingsperiode van het oude project, niet een tweede keer wordt gefinancierd via het strategisch forfait voor het nieuwe project.

Nu heeft artikel 29 precies tot doel de periode waarmee het ziekenhuis met een openbaredienstverplichting wordt belast in de duur te beperken tot maximaal tien jaar zoals bepaald in het besluit 2012/21/EU. Tijdens die periode wordt geëvalueerd of het ziekenhuis aan de voorwaarden betreffende openbaredienstverplichtingen blijft voldoen. Alleen als aan de voorwaarden voldaan is, kan het ziekenhuis verder met de openbaredienstverplichting belast blijven en opnieuw voor een periode van maximaal tien jaar. Als het ziekenhuis niet langer met een openbaredienstverplichting wordt belast, zal er een afrekening plaatsvinden en zullen de investeringssubsidies die niet voor die openbaredienstverplichting zijn aangewend, worden teruggevorderd.

Een regelmatig toezicht waarbij wordt nagaan of er geen overcompensatie is ten aanzien van de openbaredienstverplichting, gebeurt minstens om de drie jaar bij het toezicht op de boekhouding van het ziekenhuis. Dit is geregeld in artikel 30. In artikel 31 wordt voorzien in een regeling voor de terugvordering van overcompensatie, wanneer die uit het toezicht op de boekhouding, bedoeld in artikel 30, blijkt of wanneer die blijkt uit de afrekening, bedoeld in artikel 29, tweede lid.

- volgens opmerking 13 van het advies is het niet nodig dat de bepalingen met betrekking tot het strategisch forfait terugwerken tot op 1 januari 2017. Ook al is terugwerkende kracht daarvoor strikt genomen niet vereist, toch brengt ze aan geen enkel ziekenhuis nadeel toe. Daarom wordt de datum van inwerkingtreding gehandhaafd.

7 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de procedureregels voor de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen.

Jo VANDEURZEN
Vlaamse minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin